

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Cdo/153/2018
Identifikačné číslo spisu: 1717207888
Dátum vydania rozhodnutia: 31.07.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Mária Trubanová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:1717207888.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v o v e c i starostlivosti súdu o maloleté dieťa J. S., nar. XX.XX.XXXX, zastúpený kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Pezinok, so sídlom v Pezinku, Moyzesova 2, dieťa rodičov: matka - A. O., bývajúca v Z., otec - Peter Zeman, t. č. V., so sídlom T., zastúpený Advokátskou kanceláriou Pracharová & Partners, s.r.o., Miletičova 21, 821 08 Bratislava, o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia, vedenej na Okresnom súde Pezinok pod sp. zn. 12 P 323/2017, o dovolaní otca proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 28. februára 2018 sp. zn. 11 CoP 98/2018, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a .

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Pezinok (ďalej aj ako „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) uznesením z 19. decembra 2017 č. k. 12 P 323/2017-25 zamietol návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia (z 23. novembra 2017), ktorým sa domáhal nariadiť matke povinnosť, aby bez akéhokoľvek obmedzenia umožnila otcovi elektronickú komunikáciu s maloletým J. S., nar. XX.XX.XXXX, uložiť jej zákaz túto komunikáciu odpočúvať, nahrávať, rušiť a prerušovať, prikázať matke odovzdávať do vlastných rúk maloletého všetku korešpondenciu adresovanú na jeho meno a do doby kým sa maloletý naučí čítať, uložiť jej povinnosť túto korešpondenciu bez cenzúry prečítať, otázky a vyjadrenia maloletého si poznačiť a v správe otcovi aj hodnoverne zreprodukovať, ustanoviť maloletému opatrovníka z radov SPODaSK v Pezinku, a uložiť mu povinnosť priebežne vykonávať dohľad nad plnením povinností uložených matke v rozhodnutí. Súd prvej inštancie nemal z a preukázané splnenie podmienok pre nariadenie neodkladného opatrenia v otcom požadovanom smere. Konštatoval neosvedčenie danosti nároku a ani naliehavosť situácie, ktorá by si vyžadovala bezodkladný a okamžitý zásah súdu do pomerov účastníkov konania formou navrhovaného neodkladného opatrenia. Uviedol, že zo spisu okresného súdu sp. zn. 12 P 369/2016 vyplýva, že dňa 14. novembra 2017 súd vo veci samej, v ktorej rozhodoval o návrhu otca na úpravu styku a vymedzenie práva telefonického kontaktu s maloletým rozhodol tak, že návrh otca zamietol. Dňa 8. decembra 2017 podal otec voči rozsudku odvolanie, o

správnosti ktorého v rámci odvolacieho konania bude rozhodovať Krajský súd v Bratislave. Vec právne posúdil podľa § 324 ods. 1, § 325 ods. 1, 2, § 329 ods. 1 Civilného sporového poriadku zákona č. 160/2015 Z.z., účinného od 1. júla 2016 (ďalej len „CSP“). O trovách konania rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku zákona č. 161/2015 Z.z., účinného od 1. júla 2016 (ďalej len „CMP“).

2. Krajský súd v Bratislave (ďalej a jako „krajský súd“ alebo „odvolací súd“) na odvolanie otca uznesením z 28. februára 2018 sp. zn. 11 CoP 98/2018 uznesenie súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP potvrdil a súčasne rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania. Odvolací súd uviedol, že súd prvej inštancie sa dostatočne vysporiadal so všetkými okolnosťami uvedenými v návrhu, uvedené rozhodnutie je správne po vecnej aj právnej stránke. Poznamenal, že otcovi síce doposiaľ napriek jeho opakovanému zavinenému protiprávnemu konaniu a následnému odsúdeniu k výkonu trestu odňatia slobody (aktuálne vo výkone väzby), nebol výkon rodičovských práv a povinností obmedzený, avšak jeho právo na kontakt s maloletým, nemôže byť v rozpore s právom maloletého dieťaťa vyrastať v harmonickom prostredí, bez negatívneho dopadu na jeho psychický a fyzický vývoj. Požiadavky otca na zabezpečenie jeho styku s maloletým z pohľadu vyhodnotenia záujmu maloletého dieťaťa, je možné posúdiť a o nich rozhodnúť až na základe vyhodnotenia vykonaného dokazovania vo veci samej. O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 52 CMP.

3. Proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu podal otec (ďalej aj „dovolateľ“) dovolanie elektronickými prostriedkami autorizované podľa osobitného predpisu dňa 7. mája 2018, ktorého prípustnosť vyvodzoval z § 420 písm. f/ a § 421 CSP. V rámci vady zmätočnosti § 420 písm. f/ CSP mal za to, že odvolací súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Za porušenie práva na spravodlivý proces považuje to, že jeho syn nemal možnosť v tomto konaní vyjadriť a prejaviť svoj názor na komunikáciu s otcom, jeho názor bol vyjadrovaný len cez tvrdenia matky, ktorá má voči otcovi negatívny postoj a ako sa sama vyjadřila, komunikáciu otca so synom si neželá. Poukázal na ustanovenia § 7 ods. 1, § 9, § 26, § 27 ods. 1, § 30 Občianskeho zákonníka, § 31 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine, čl. 12 ods. 1, čl. 13 ods. 2 a čl. 47 ods. 3 Ústavy, § 2a ods. 4, § 19 ods. 1, § 20 ods. 1, § 21 ods. 1 zákona č. 221/2006 o výkone väzby, rozhodnutie NS SR sp. zn. 6 Cdo 26/2017, 5 Cdo 87/2017, rozhodnutie KS Trnava sp. zn. 24 CoP 28/2016, nález ÚS ČR sp. zn. II ÚS 22/17). Žiadal uznesenie súdu prvej inštancie aj krajského súdu zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie, prípadne, aby vo veci sám rozhodol.

4. Matka v písomnom vyjadrení k dovolaniu žiadala návrh otca zamietnuť.

5. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v písomnom vyjadrení opísal zabezpečenie starostlivosti o maloletého a odporučal rozhodnutie súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu potvrdiť.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpená advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 CSP), preskúmal vec a dospel k záveru, že dovolanie otca je potrebné odmietnuť. Najvyšší súd na stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 CSP) uvádza nasledovné:

7. Na konanie vo veciach starostlivosti súdu o maloletých sa s účinnosťou od 1. júla 2016 vzťahuje CMP. V zmysle § 2 ods. 1 CMP sa na konania podľa tohto zákona použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak. Keďže CMP neustanovuje inak, dovolací súd ďalej aplikoval CSP na konanie o dovolaní otca.

8. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu-ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

9. V zmysle § 420 CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí, ak v konaní došlo k niektorej z procesných väd, ktoré sú vymenované v § 420 písm. a/ až f/ CSP. Základným (a spoločným) znakom všetkých rozhodnutí odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné podľa § 420 CSP je to, že ide buď o rozhodnutie vo veci samej alebo o rozhodnutie, ktorým sa konanie končí (pozri rozhodnutie sp. zn. 3 Cdo 236/2016, publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. R 19/2017). Najvyšší súd rovnako v rozhodnutí sp. zn. 3 Cdo 157/2017 publikovanom v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. R 21/2018 uviedol, že dovolanie nie je podľa § 420 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým odvolací súd potvrdil uznesenie súdu prvej inštancie o nariadení neodkladného opatrenia na základe takého návrhu, spolu s ktorým, prípadne po podaní ktorého bola podaná nadväzujúca žaloba.

10. V prípade, že dovolateľ vyvodzuje prípustnosť dovolania z § 420 CSP, dovolací súd prednostne skúma, či ide o rozhodnutie v ňom uvedené; k preskúmaniu opodstatnenosti v dovolaní tvrdenej procesnej vady v zmysle § 420 písm. a/ až f/ CSP pristúpi dovolací súd len vtedy, ak dovolanie smeruje proti rozhodnutiu uvedenému v tomto ustanovení. Z uvedeného je zrejmé, že ak je dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu, ktoré nie je rozhodnutím vo veci samej, ani rozhodnutím, ktorým sa konanie končí, je z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 420 písm. a/ až f/ CSP irelevantné, či k namietanej procesnej vade došlo alebo nie.

11. Z obsahu spisu vyplýva, že bol podaný návrh otca na úpravu styku a vymedzenie práva telefonického kontaktu s maloletým (vec sama), o ktorom návrhu dňa 14. novembra 2017 okresný súd rozhodol rozsudkom tak, že návrh otca zamietol. Dňa 8. decembra 2017 podal otec voči rozsudku odvolanie, o správnosti ktorého v rámci odvolacieho konania bude rozhodovať Krajský súd v Bratislave. V priebehu už začatého konania 23. novembra 2017 podal otec návrh na nariadenie neodkladného opatrenia.

12. Rozhodnutie o neodkladnom opatrení má povahu rozhodnutia vo veci samej vtedy, ak samotné neodkladné opatrenie konzumuje vec samu. Takáto situácia môže nastať v prípade návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia podaného po skončení konania (pri splnení podmienok § 325 ods. 1 CSP). Rovnako v prípade návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia podaného pred začatím konania, na ktoré nenadväzuje žaloba podľa § 336 ods. 1 CSP, konanie končí rozhodnutím o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia a konzumuje vec samu.

13. V predmetnej veci však nejde ani o jeden z vyššie vymenovaných prípadov. Rozhodnutie odvolacieho súdu napadnuté dovolaním otca nie je rozhodnutím vo veci samej a ani rozhodnutím, ktorým sa konanie končí, pretože otec podal tak, ako bolo vyššie uvedené, ešte pred podaním návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia návrh vo veci samej, preto prípustnosť dovolania otca z § 420 písm. f/ CSP nemožno vyvodzovať.

14. V súvislosti s dovolacou námietkou podľa § 421 CSP dovolací súd poznamenáva, že v zmysle § 421 ods. 1 CSP dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

15. Podľa § 421 ods. 2 CSP dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a/ až n/.

16. Podľa § 357 písm. d/ CSP odvolanie je prípustné proti uzneseniu súdu prvej inštancie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia alebo zabezpečovacieho opatrenia.

17. V prejednávanej veci dovolateľ napadol dovolaním uznesenie odvolacieho súdu, ktoré odôvodnil nesprávnym právnym posúdením, ktorým odvolací súd rozhodol o odvolaní otca proti uzneseniu súdu prvej inštancie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. V zmysle § 421 ods. 2 CSP ale dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol, okrem iného, aj o odvolaní proti uzneseniu o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia alebo zabezpečovacieho opatrenia (§ 357 písm. d/ CSP).

18. Podľa § 447 písm. c/ CSP dovolací súd odmietne dovolanie, ak smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné.

19. Vzhľadom na uvedené dospel najvyšší súd k záveru, že dovolanie otca smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému podľa § 420 a § 421 CSP nie je prípustné, a preto dovolanie odmietol (§ 447 písm. c/ CSP) bez toho, aby sa zaoberal vecnou dôvodnosťou podaného dovolania.

20. Najvyšší súd rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania o dovolaní neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

21. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.